

Innføringsopplæring

Kommuner og fylkeskommuner kan organisere hele eller deler av opplæringen for elever med kort botid i Norge og vedtak om særskilt språkopplæring i egne grupper eller klasser, eller ved egne skoler. Dette skal være et midlertidig og frivillig tilbud for å lære norsk raskt, og krever samtykke fra eleven eller foreldrene.

REGELVERK | SIST ENDRET: 01.08.2024

Barn og unge som kommer til Norge har rett til å få opplæring i vanlige klasser. Elever skal tilhøre en klasse og ha så mye opplæringstid i klassen at de kan utvikle sosial tilhørighet. For deler av opplæringen kan elevene likevel deles i andre grupper. Det er ikke anledning til å dele elevene i grupper etter etnisitet, og elevene kan kun deles i grupper etter kjønn hvis det er tungtveiende grunner for det. Dette står i opplæringsloven § 14-2.

I en avgrenset periode kan kommunen eller fylkeskommunen organisere opplæringen i egne grupper, klasser eller ved egne skoler, hvis dette er til elevens beste. Dette gjelder for barn og unge som

- nylig har kommet til Norge
- som ikke kan norsk godt nok til å følge den vanlige opplæringen
- har vedtak om særskilt språkopplæring

Dette står i opplæringsloven § 3-7 og § 6-6.

Særlig elever som har behov for å lære å lese og skrive (alfabetisering), og elever som kommer til Norge sent i skoleløpet, kan ha nytte av å få slik innføringsopplæring.

Det er ingen klare grenser for hvor lenge eleven skal ha bodd i Norge. Eleven kan regnes som nyankommen selv om hen har bodd i Norge en stund før opplæringspliktig alder. Det kan også en elev som kom til Norge sent i grunnskoleløpet, og derfor har begrenset tid i norsk grunnskole før eleven skal over i videregående opplæring. Kommunen eller fylkeskommunen må vurdere elevens ferdigheter i norsk, hensynet til elevens beste og hensynet til integrering.

Varighet på inntil to år

Hensynet til inkludering og integrering tilsier at elevene ikke bør få opplæring i egne grupper for lenge.

Kommunen eller fylkeskommunen kan bare gi en elev innføringsopplæring i inntil to år, og fatte vedtak om innføringsopplæring for inntil ett år om gangen. Innføringsopplæring skal være et overgangstilbud der målet er å lære eleven norsk så raskt som mulig.

Selv om grensa for innføringsopplæring er på to år, er det viktig at eleven ikke får innføringsopplæring i egne grupper lenger enn det er behov for. Når det ikke lenger er til elevens beste å motta innføringsopplæring, skal hen få opplæring i en vanlig klasse.

Eleven vil kunne ha rett til særskilt språkopplæring etter at han eller hun er overført til vanlig opplæring.

Eleven eller foreldrene må samtykke

Innføringsopplæring krever samtykke fra eleven selv eller foreldrene, og eleven kan velge å gå i ordinær klasse selv om kommunen eller fylkeskommunen tilbyr innføringsopplæring.

Hvis kommunen eller fylkeskommunen mener det er nødvendig å gi opplæring gjennom innføringsopplæring for å gi et forsvarlig opplæringstilbud i en situasjon der det kommer svært mange nyankomne elever fra Ukraina, er det likevel ikke krav til samtykke. Dette er på grunn av midlertidige endringer i regelverket, og gjelder ut juli 2026.

Vurdering av elevens ferdigheter i norsk

Innføringsopplæring skal være basert på en vurdering av elevens norskerferdigheter.

Skolen må også vurdere elevens norskerferdigheter underveis i opplæringen for å vurdere om hen kan overføres til ordinær klasse. Skolen har plikt til å tilpasse opplæringen, og må vurdere om det er tilpasninger de kan gjøre for å ivareta behovet til disse elevene i den ordinære klassen. Elevene vil også kunne ha rett til særskilt språkopplæring etter at eleven har blitt overført til ordinær klasse.

Les mer om vurdering av norskerferdigheter: [Tilrettelegge opplæringen for minoritetsspråklige og nyankomne elever](#)

[Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk](#)

Avvik fra læreplaner i fag og fra fag- og timefordelingen

I et vedtak om innføringsopplæring kan kommunen eller fylkeskommunen gjøre unntak fra læreplaner i fag og fra fag- og timefordelingen. Vurderingen må ta utgangspunkt i behovet til eleven og hva som er til det beste for eleven. Kommunen og fylkeskommunen må derfor vurdere konkret for hver enkelt elev om og i hvilket omfang de skal gjøre unntak. Skolen må tilpasse opplæringen til elevens forutsetninger, slik at hen får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Fritak fra vurdering for elever i innføringsopplæring

Elever i grunnskolen og videregående opplæring som får innføringsopplæring har rett til fritak fra vurdering med karakter i hele perioden de får innføringsopplæring. Dette står i forskrift til opplæringsloven § 9-20. Elever i videregående opplæring kan ikke bli fritatt fra standpunktkarakter etter denne bestemmelsen.